

Pētījums par Sēlijas reģionu

Projekta "Tūrisma piedāvājuma attīstība Sēlijā" Nr. LL-00132 "Weekend in Village" ietvaros.
(Aktivitāte D.1.4.1.)

TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA

1. Vispārējās prasības:

Projekta "Tūrisma piedāvājuma attīstība Sēlijā" (turpmāk - Projekts) ietvaros nepieciešams veikt pētījumu par Sēļu vēsturi, un tās atspoguļojumu un attīstību mūsdienās. Veicamais pētījums balstāms uz stāstiem, intervijām, sarunām, pieredzēm aprakstošā veidā u.c., kas sasaucas ar senām sēļu tradīcijām un ir aktuāls mūsdienu Sēlijā. Pētījums caur vēstures prizmu mūsdienās ietver iedzīvotāju, uzņēmēju stāstus, darbošanos, veikumu, to apkopojumu. Pētījums veidojams viegli uztveramā valodā, ietverot praktisko informāciju par Sēliju un tās cilvēkiem. Pētījuma rezultāti tiks izmantoti Projekta laikā sagatavoto standu un video materiāliem.

2. Sēlijas tūrisma piedāvājuma koncepcija:

Laikmetīgā un ilgtspējīgā tūrismā *cilvēki brauc pie cilvēkiem*. Kultūras tūrisms pēdējās desmitgadēs ir pārvirzījies no mūriem, baznīcām un pilīm uz vietējo iedzīvotāju ikdienu, stāstiem un tradīciju pieredzēšanu. Ceļotājs vēlas atklāt nevis vietējās tradīcijas vai dabas objektus, bet gan atklāt sevi caur šiem stāstiem, ko viņš pieredz, un cilvēkiem, ko satiek ceļā. Sēlijā ir daudz atklājama ne tikai ceļotājiem, bet arī Sēlijas iedzīvotāji sāk sevi apzināties un atklāt paši sev.

3. Metodoloģija:

Tikai cilvēki var izstāstīt pilskalnus, kokus, putnus un paražu vai tradīciju praksi. Līdzās aktīviem kopienu pārstāvjiem, tūrisma objektu saimniekiem, vēsturniekiem, gidēm, bibliotekāriem utt., īpašs uzsvars liekams uz individuāliem vai kopienu novadpētniecības entuziastiem, amatieriem un tradīciju glabātājiem, kas vietas mīlestības, hobija vai pārmantotu vērtību dēļ, vāc, apkopo un glabā kultūras materiālās un nemateriālās vērtības. Šādas vērtības, nav atrodamas muzejos un tie bieži vien nav tūrisma objekti, taču tie radītu pamatu vietas stāstiem, kas būtu pārceļami uz tūristiem interesantu informāciju un produktiem. Ar šādu pieeju paredzēts atklāt gan vietas, gan sekmēt šo vērtību apzināšanu, publiskošanu un saglabāšanu.

4. Pieejamie pētījumi par Sēliju, tai skaitā, tūrisma jomā, kuros iekļautā informācija nedrīkst tikt dublēta:

4.1. Disertācija "Nemateriālās kultūras mantojuma kopienas loma vietas identitātes konstruēšanā un reprezentēšanā", autore Mg.sc.soc. Lolita Ozoliņa. Disertācija ir pabeigšanas procesā, taču tās izstrādes ietvarā ir veikts apjomīgs jauktas metodoloģijas pētījums, kas ietver:

- 27 padziļinātās daļēji strukturētās intervijas ar Sēlijas kopienu līderiem, NVO sektoru, tūrisma, uzņēmējdarbības, atmiņu institūciju, pašvaldības pārstāvjiem un ekspertiem.
- Sēlijas nevalstisko organizāciju aptauja īstenota 2023. gadā.
- Veikta tematiskā analīze par Sēlijas arheoloģisko ainavu, ģeopolitisko un administratīvo situāciju un kultūrvēsturiskā novada vērtībām mūsdienās.

4.2. Projekts "Sēlijas radošās salas" īstenots Sēlijas kultūras programmas ietvaros 2023. gadā

- Projekta mērķis ir izpētīt Ziemeļrietumu Sēlijas teritoriju kultūrvēsturiskā mantojuma izpaušmes un vērtības, un to nozīmi Sēlijas vietējo kopienu piederības apziņas veidošanas praksēs. balstoties izpētītajos datos, izstrādāt ieteikumus un priekšlikumus radošā tūrisma maršrutu pieredzei, kuru būtu iespējams adoptēt citās Sēlijas vietās. Kā būtiski kultūras

pieredzes komponenti, veidojot tūrisma pieredzi, tiks izmantoti radošā tūrisma vides un produktu veidošanas pamatprincipi.

- Pētījuma laikā tika veiktas 11 padziļinātās, daļēji strukturētās intervijas, kurās tika intervēti 26 respondenti no Jaunjelgavas, Sērenes, Daudzevas, Daudzeses pagasta, Staburaga, Sēlpils, Vecsēlpils un Salas pagasta.

5. Nodevums:

Pētījuma materiāli nododami Pasūtītājam digitālā formātā datu nesējā (teksta faili - word un pdf, fotogrāfijas pdf vai citā drukājamā formātā, video materiāli. Viens eksemplārs papīra formātā, kā uzskates materiāls.